

Voszka Éva

Spontán privatizáció Magyarországon, ÁPV Rt., „Számadás a talentumról” sorozat 1998

A “spontán privatizáció”-nak nevezett jelenségkör a magyar privatizáció történetének egyik legszenvedélyesebben vitatott eleme. A közgazdászok és politikusok némelyike az állami vállalatok társaságok halmazára bomlását tekinti a folyamat lényegének, mások a cégek vagy vállalatrészek eladást menedzseri döntés alapján. A nyilvános disputák legtöbb résztvevője szitokszóként használja a spontán privatizációt a hatalom- és vagyonátmentés, az állami vagyon elkótyavetyélésének szinonimájaként. Ennek megfelelően gyökeresen más az értékelés is: az egyik póluson a spontán privatizáció a vállalatok alkalmazkodóképességnek a jele, a másikon a jogtalan előnszerzés, sőt a rablás megfelelője.

A Közép-Kelet Európában sok szempontból egyedülálló átalakulási forma alapfeltételeit a korábbi magyar reformok teremtették meg. Maga a lépéssorozat a tervgazdaság felbomlásának egyik fontos metszeteként jól mutatja a gazdasági és politikai változások folytonosságát és szakadási pontjait. Vajon lehetett volna ez az út a privatizáció alternatív, máshol nem követett módszere? Hogyan értékelhetjük utólag, egy évtized távlatából az átalakulásnak ezt a módszerét? Ezekre a kérdésekre keresi a választ a korabeli vitákkal és vállalati esetekkel is gazdagon illusztrált könyv.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés
2. A spontán privatizáció fogalma: lehatárolások és alaptípusok
3. Jelszavak csatája, avagy hitvita a spontán privatizációról
4. A spontán privatizáció alkalmazásának köre és motivációi
 - Vállalati motivációk: menekülés a csődtől?
 - Vállalati motivációk: a nagyvállalati keretek és az önállóság értelmezése
 - Vállalati motivációk: menekülés az államtól?
 - Az irányító szervezetek törekvései - régi és új szerepek
 - Az új tulajdonosok motivációi
5. A döntési mechanizmus
6. Típusok és hatások
7. A spontán privatizáció utóélete
8. Kérdések és kétségek

Irodalomjegyzék

A spontán privatizációban résztvevő vállalatok listája